

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Kırsal Turizm İyi Uygulama rnekleri

IPARD
AB Kırsalın Yanında

Önsöz

Sürdürülebilir kırsal kalkınma ile çevrenin korunması, kaynakların verimli kullanılması, yoksulluğun azaltılması benimsenmekte ve bu anlayışla sürdürülebilir kırsal kalkınma, kırsal alanların sosyo-kültürel ve ekonomik koşullarını iyileştirmede gittikçe önem kazanmaktadır. Bu kapsamda sürdürülebilir kırsal kalkınma sürecinde kırsal turizmin önemi de her geçen gün artmaktadır.

Dünyada olduğu gibi ülkemizde de turizm anlayışında değişimler gözlenmekte ve kırsal turizm, canlandırılması, desteklenmesi ve geliştirilmesi gereken önemli bir alternatif turizm türü olarak ön plana çıkmaktadır. "Kırsal Turizm" Dünya'da olduğu gibi ülkemizde de kırsal kültür, el sanatları, doğal güzellikler ve tarımsal faaliyetlerle bütünleşebilen ve diğer turizm türleriyle de kolayca iç içe geçebilen bir turizm faaliyetidir.

Ülkemizin doğal kaynakları, iklimi, endemik bitkileri, tarımsal kapasitesi, tarihi ve kültürel mirası bu turizm türü için son derece uygundur. Son yıllarda ülkemizde kırsal turizme yönelik talep ve uygulamalarda artış olduğu gözlemlenmektedir.

Bu kapsamda IPARD, Avrupa Birliği (AB) tarafından aday ve potansiyel aday ülkelere destek olmak amacıyla oluşturulan, Katılım Öncesi Yardım Aracı'nın Kırsal Kalkınma bileşeni büyük önem arz etmektedir. IPARD

Programı kapsamında "Çiftlik Faaliyetlerinin Çeşitlendirilmesi Ve İş Geliştirme" tedbiri altında Kırsal turizm ve Rekreasyon faaliyetleri destekleri ile yatırımlarda bulunan faydalanıcıların projeleri hibeler ile destekleme kapsamına alınmıştır.

Bakanlık olarak kırsal turizm sektöründe amacımız, konaklama, yemek hizmeti ve rekreasyon tesisleri oluşturulması ve mevcut tesislerin koşulları ve kapasitelerinin iyileştirilmesi yoluyla kırsal turizmin geliştirilmesi, kırsal alanlarda yaşam koşullarının kalitesinin iyileştirilmesi, yeni işler yaratılması, kültürel ve doğal varlıkların tanıtımı ve korunmasıdır.

IPARD programı kapsamında, ülkemizin kırsal turizm potansiyelini ortaya çıkararak kırsal turizm tedbirinden daha fazla proje sunulabilmesi için, kırsal turizm destekleri hibelerinden yararlanan faydalanıcılara ait iyi uygulama örneklerini yerinde inceleyen ve onların hikayelerini anlatarak yatırımcılara ışık tutan bu eserin ülkemize hayırlı olmasını diler, çalışmada emeği geçenlere teşekkür ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Tarım ve Orman Bakanı

Yaşayan Köy

Beypazarı'lıyım. Halkbilimciyim. Geçmişte Gazi Üniversitesi ve Ankara Üniversitesi'nde Halk Bilimi Müzeciliği dersleri verdim. Yaşayan Köy Projesine giden yolda birden fazla etken vardı. Hayatım boyunca, üzerinde doğup büyüdüğüm bu toprakların kadim kültürünü koruma, sergileme, kayıt altına alma, yaşatma gayreti içerisinde oldum. Ekonomik bir temeli olmayan koruma, yaşatma yaklaşımı tek başına bir anlam ifade etmiyor. Dolayısıyla ben kültürümü koruma, yaşatma çalışmaları yürütürken, bunun ekonomik sürdürülebilirliğini sağlamak, alt yapısını hazırlamak durumundaydım. Bu süreçte 2013 yılında TKDK projelerinden haberdar oldum. Destek programını incelediğimde, düşündüğüm kırsal turizm projesi ile örtüştüğünü gördüm. Çalışmalarım böylelikle başlamış oldu. Beypazarı oldukça zengin bir turizm potansiyeline sahipti. Hayata geçireceğim proje ile ilçe turizmi çeşitlenecek, halkbilimcilere ve yerel halka istihdam alanı oluşturulacak ve bölge turizminin gelişmesine katkıda bulunulacaktı. Böylelikle ben de hem uzmanlık alanıma uygun bir işletme kurmuş olacak, hem de Beypazarı'nın, Ankara'nın turizm çalışmalarına bir yenisini kazandırmış olacaktım. Hayal ettim, risk aldım ve hayata geçirdim.

Öncelikle araştırma gezilerine çıktım. Yurt içinde Safranbolu, Cümalıkızık, Birgi gibi yerleri gezdim. Buralardaki işletmeleri, bilgi panolarını, yönlendirme tabelalarını inceledim. İşletme sahipleri ile görüştüm. Bolca not aldım, fotoğraf çektim. Araştırma gezilerimin ikinci kısmı ise yurt dışına yönelikti. Bunun için Macaristan, İngiltere, İsveç, İspanya gibi ülkeleri ziyaret ettim. Bu ülkelerdeki açık hava, etnografya ve bilim müzelerini ziyaret ettim. Okumak, görmek insana ciddi manada bilgi ve ilham veriyor.

Yaşayan Köy'ün mimari merkezli bir kırsal turizm projesi olması en

YAŞAYAN KÖY

önemli özelliğidir. Burada Anadolu'nun kaybolmaya yüz tutmuş geleneksel mimariye sahip yapıları ve bu yapıların çevresinde şekillenen kadim kültüre ilişkin sergilemeler yer alıyor. Yaşayan Köy'ü küçük bir Anadolu gibi düşünebilirsiniz. Yerleşke içerisinde kültür bilimci rehber arkadaşlarımız var. Onlar 19. yüzyılı referans alan kostümler giyiyor. Gezi boyunca misafirlerimizi bu rehber arkadaşlarımız gezdiriyor. Evlerin içerisinde sergiler var. Yaşayan Köy'de tematik etkinlikler düzenliyoruz. Mesela çok ilgi gören "Köyde Bir Gün" etkinliğimiz var. 5-12 yaş grubuna yönelik bu etkinlikte katılımcı çocuklara geleneksel kıyafetler giydiriyor ve onlara kırsal yaşamı deneyimletiyoruz. Kollarına sepeti takan çocuklar kümeslerden yumurta, bostandan sebze toplayıp bunlarla kahvaltılarını hazırlıyorlar. Tokaçlarla çamaşırhanede çamaşır yıkıyor, toprakla samanı karıştırıp kerpiç kesiyorlar. Oğlakları, tavukları besliyorlar. Yine ekşi mayalı ekmeğin atölyesi yapıyoruz. Mahalle kültürünü, yardımlaşmayı taş fırınlar, ekşi mayalı ekmeğin üzerinden anlattıktan sonra onlarla ekmeğin yoğurup pişiriyoruz. Anadolu'da kışa hazırlık teması ile katılımcılarımızla turşu kuruyor, erişte kesiyoruz. Kuş gözlemi, doğa yürüyüşleri yapıyoruz. Akşam olunca ateşimizi yakıp başında masallar anlatıyoruz. Topaç çeviriyoruz. Anadolu'da çocukların bir zamanlar ne tür oyuncaklarla oynadıklarını gösteriyor, ziyaretçilerimizin bunları deneyimlemesini sağlıyoruz. Kısacası kırsal turizme ilişkin klasik tanımlamaların ötesinde, özgün, eğitici, eğlenceli faaliyetler yapıyoruz.

Yaşayan Köy özellikle kahvaltısı ile meşhur oldu. Beypazarı'nın yemek kültürüne, damak zevkine önem veriyoruz. Yaşayan Köy'de ciddi bir üretim yapıyoruz. Kahvaltıda kullandığımız sebzeleri kendimiz yetiştiriyoruz. Mümkün olduğunca yerel tohum

tercih edip, ilaç, zirai gübre kullanmamaya çalışıyoruz. Bostanda marul, tere, maydanoz, dereotu, patates, domates, biber çeşitleri, patlıcan, karpuz, kavun, ıspanak yetiştiriyoruz. Düşünün kahvaltıya geliyorsunuz ve tabağınızdaki sebzeler 20 dakika önce toplanmış ve doğal. Her şeyi üretmemiz elbette mümkün olmuyor. Mesela bal, sucuk, tereyağı ihtiyacımız var. Onu gidip Beypazarı'ndaki üreticilerden alıyoruz. Kesinlikle gidip büyük marketlerden almıyoruz. Yerelden almak kimi zaman bizim için maliyetli olabiliyor; ancak biz yaptığımız işi layığıyla yapmak, insanlara sağlıklı ve lezzetli ürünler sunmak ilçedeki üreticilerimizle birlikte kazanmak istiyoruz.

Misafir profilimiz oldukça çeşitlilik gösteriyor. Mesela bir bakıyoruz, Niğde'den bir aile gelmiş. Sosyal medyadan bizi takip etmişler ve oldukça başarılı bulmuşlar. Yaşayan Köy hoşlarını gitmiş. Sonra bakıyoruz İstanbul'dan birkaç öğretmen arkadaş toplanıp gelmiş. Hafta sonunu şehirden, kalabalıktan, stresten uzak bir şekilde doğa ile içi içe bir mekânda geçirmek istiyorlar. Bir baba çocuklarına, küçüklüğünde yaşadığı köy yaşamını deneyimletmek için çocuklarıyla gelmiş.

IPARD Programı hibelerinin bu sektörde önemli bir fırsat olduğunu düşünüyorum. Projeye sağlanan hibe oranları ve yapım işleri dışında proje kapsamında yapılan satın almalar, konaklama ve yeme içme hizmetlerine yönelik makine ekipmanların temini gibi kalemler yatırımcılar için çok cazip olabilmektedir. Ancak kuruma proje sunmak isteyen işletme sahipleri yaptığı işi ciddiye almalı. Daha iyi bir hizmet verebilmek, turizm kalitesini yükseltmek için her daim araştırma, öğrenme gayreti içerisinde olmalı. Kopya girişimlerden uzak, özgün, yenilikçi girişimler yapılmalı.

Obasya

45 yıldır aralıksız kooperatifçilik yapıyorum. Ortak sorunların ortaklaşa çalışılarak çözülebileceğine inananlardanım. Kooperatifleri sadece ekonomik kalkınmanın araçları olarak görmüyorum. Kooperatifler, sosyal gelişmenin de etkili araçlarıdır. Yaşadığım kent olan Manisa'nın, tarımda ve sanayileşmede hızla gelişen bir yapısı olmasına karşın, kırsal turizmde gelişemediğini ve bunun için bir şeyler yapılması gerektiğini düşündüm. Tarihi yerleri, zengin mitolojisi ve doğal güzellikleri olan bir kentte turizm geliştirilmeli diyerek işe başladık ve Obasya Turizm Geliştirme Kooperatifini kurduk.

Kentlerin yoğunluğundan bunalan, sıkılan insanların kırsal alanda yapılacak tesislere destek vereceğini biliyordum. Çünkü çevremde böyle bir arayışı dile getiren çok insan vardı. Farklı bir şey yapmak için yola koyulduk. Orta Asya'da kullanılan ahşap ve keçeden oluşan yapıları daha konforlu duruma getirerek otel yapmak istiyorduk. Ancak, gerekli parasal desteği nereden bulacaktık? Bunun için araştırmalara başladık. İnternet üzerinden yaptığımız araştırmalarla IPARD'a ve TKDK'ya ulaştık. Kentimizde TKDK'nın var olduğunu öğrendik ve ziyarette bulunduk. Aldığımız bilgiler bizi umutlandırdı. Yöneticiler ve çalışanların genç ve yetenekli ve çözüm odaklı olduklarını gördük. Her aşamada işimizi kolaylaştırdılar.

Sonuçta çalışmalara başladık ve amacımıza ulaştık. Obasya Kırsal Konaklama Tesisini ve hobi bahçelerini, aldığımız IPARD hibeleri ile kurduk. İşletmemizin ihtiyacı olan gerekli ekipmanın tümünü, aldığımız destekle edindik. Mini buzdolapları, yataklar, dolaplar, televizyonlar, klimalar bu destekle alındı. Çok amaçlı salon bu destekle yapıldı ve döşendi. Yaptığımız hobi bahçeleri ülkemizde IPARD desteği ile yapılan ilk bahçeler oldu.

İşletmemizi kurarken, hem özgün hem de öncü olsun istedik. Başka işletmeleri örnek almak yerine, kendimiz neler yaparız sorusunu öne çı-

OBASYA

kardık. Sonunda da beğenilen, örnek alınan bir proje çıktı ortaya. Obasya tesisi "Ata yurttan, ana yurda Türk halk kültüründe mesken" konseptinde düzenlenmiştir. Otel bölümünde Asya göçebe halklarının yüzyıllardır kullandığı ahşap ve keçeden oluşan yuvarlak formlu yurtlar kullanılmıştır.

Tesisimizde konaklayan ve lokantadan yararlanan misafir yoğunluğunu aileler oluşturmaktadır. Sosyal etkinlikler düzenleyen gruplar ve günü birlik konaklayan misafirler ağırlanmakta, seyahat acentelerinin organize ettiği gezilere ve çalıştaylara ev sahipliği yapılmaktadır. Düşük oranda da olsa yabancı ülkelerden gelen turistler de tesisimizde konaklamaktadır. Tesisimiz belgesel ve film çekimlerinde set olarak da kullanılmaktadır.

Tesisimize konaklamak için gelen misafirlerimiz, doğa yürüyüşleri yapıyorlar, yakın lokasyonda yer alan şelaleye gidiyorlar, fotoğraf çekimleri yapıyorlar, gelinler, damatlar profesyonel fotoğrafçılarla gelip fotoğraf çekiliyorlar, bisiklet turları yapıyorlar, ata binenler var; Aigai antik kenti gibi tarihi yerler ziyaret ediliyor; hobi bahçelerinde hak sahibi misafirlerimiz tarım faaliyetleriyle ilgileniyor.

Misafirlerimizi en çok etkileyen ve tercihlerine neden olan özelliğimiz, tesisimizin bir zaman geçidi müzesi olarak planlanmasıdır. Otel odası olarak kullanılan ahşap ve keçeden yapılmış yurtların doğa ile bütünleşen düzenlemesi, bir huzur ve nostalji ortamı yaratmaktadır. Kentin uzağında olması, temiz havası, doğal güzellikleri ve hayvan dostu ortamı ile de ayrıca tercih nedeni olmaktadır. Tesisimizde bir adet fırın bulunmaktadır. Bu fırında, ekşi mayalı köy ekmeği yapılmakta, burada yapılan ekmeğin gelenlere pazarlanmakla, birlikte tesisimizin restoranında da tüketilmektedir. Tesisimizde yöresel bir ürün sayılabilecek, otlu,

peynirli, çökelekli gözlemeler de yapılmaktadır. Tesisimizin bahçesinde üretilen sebzeler tesisin mutfağında kullanılmaktadır. Yörede üretilen peynir, yoğurt ve ayran restoranımızda servis edilmektedir.

İşletmemizi geliştirmeyi ve büyütmeyi hedefliyoruz. Yeni yatırımlar yapacağız. Kalkınma Ajansına sunduğumuz "Obasya Ekolojik Yaşam Merkezi" projemiz kabul edildi. Bu proje ile Obasya'ya yeni bir cazibe merkezi daha kazandırmış olacağız. Okçuluk ve at biniciliği üzerine çalışmalar planlıyoruz. Sahip olduğumuz arazinin bir bölümünde okçuluk çalışmalarını başlatcağız. Tesisimizde bir karavan parkı oluşturmak için projelendirme çalışmalarına başladık.

Dünyada kırsal turizme ve bunun bir parçası olarak agro-turizme gösterilen ilgi giderek artmaktadır. Türkiye'deki her kırsal turizm işletmesinin, Avrupa ülkelerindeki benzer işletmelerle ortak çalışma başlatıp sürdürmesinin yolu açılmalıdır. Kırsal turizm tesislerinin ulusal düzeyde işbirliği başlatıp sürdürmeleri ve ortak sorunlarını ortaklaşa çözmeleri için, üst birlik olarak örgütlenmeleri sağlanmalıdır. Ülkemizde kırsal turizm sektöründe yatırımcılara verilebilecek en büyük katkının IPARD Programı hibeleri ile sağlandığını düşünüyorum. IPARD sayesinde her iyi projenin kendi kaynağını yaratacağını ve destek bulacağını, proje uygulamamızda somut biçimde gördük. Yaptığımız çalışmalarla, bölgemizde örnek ve öncü olmayı sürdürüyoruz. Projemizi örnek alanlar, benzerlerini uygulayanlar giderek çoğalıyor. Bizim için, öğrendiklerimiz, aldığımız hibelerden daha önemli hale geldi. Yaparken, üretirken öğrendik.

Şimdi öğrendiklerimizi keyifle paylaşıyoruz.

Gölköy Yaşam Resort

Aslen Kastamonu'lyum ama doğma büyüme Ankara'lıyım. Gazi Üniversitesi Mimarlık Bölümü mezunuyum. Dayım Kastamonu'da yaşıyor ve IPARD hibeleri kapsamında makine, ekipman ve inşaat alımından faydalanabileceğimiz bilgisini bize o verdi. Gölköy'de dedemden kalan çiftlikte tüm aile yıllarca yazları bir araya geldik ve kendimiz için doğanın içinde konforlu yaşam ve rekreasyon alanları yarattık. Çiftliğimize gelen misafirlerimiz burayı çok beğeniyor ve bize hep neden buraya bir otel yapmıyorsunuz diyordu. Tüm aile bir araya geldik ve doğanın içinde bir oteli turizme katmak istedik. Sonuçta kış aylarında 20, yaz aylarında yaklaşık 25 kişiye istihdam sağladığımız, Gölköy Kırsal Turizm Tesisini IPARD hibeleri sayesinde bölgeye kazandırmış olduk.

Otelimiz hem çok şık hem de yöresel mimariyi yansıtacak şekilde dizayn edildi. Odalarımız Kastamonulu ustaların yaptığı masif oyma mobilyalarla döşendi, odalardaki cumbalarda sedirlerimiz var. Kapılarımız oyma masif eskiyi yansıtan bir sanat eseri. Tüm otel yerden ısıtma olmasına rağmen kış bahçesi konseptinde olan veranda restoranımızda kuzine şöminelerimiz yanıyor ve kışın karlı doğa görselleri içinde çok otantik bir ortam oluşuyor.

Tesisimiz 17 dönüm içinde 20 oda, 250 kişilik kapalı restoran, 250 metrekare çok amaçlı kullanılabilen şömineli salon, içinde taş fırın bulunan havuz başı bar, 12 at barındırabilen at ahır, manej, 450 metrelik kavaklar arasında at binışı ve yürüyüş yapılabilen parkur, oyun parkı, açık yüzme havuzu ve çevresinde konumlanan büyük iki verandadan oluşmaktadır. Kavaklı yolumuzdaki 1000 adet servi ve kavak, 200 adet değişik çam ağaçlarından oluşan koruluk ve 150 meyve ağacından oluşan bir meyvelik tesisimizin botaniğini oluşturmaktadır. Ayrıca dere kenarındaki 4 dönümlük bahçemizde yetiştirdiğimiz her tür organik sebze de otelimizde müşterilerimize servis etmekteyiz. Dolayısı ile tesisimize gelen misafirlerimiz çok kapsamlı bir köy kahvaltısıyla güne başlarlar, ardından ister her mevsim ayrı güzel olan kavaklar arasında yürüyüş, ister eğitimli atlarımızla gezinti yapar ya da at binış dersi alabilirler. Öğlen, arzularına

GÖLKÖY YAŞAM RESORT

göre taş fırınımızdan çıkan nefis Karadeniz pidelerini tadabilirler. Ayrıca misafirlerimiz gün içinde Gölköy ve çevresinde bisiklete binebilir, doğa yürüyüşleri yapabilir hatta organik sebze meyve bahçemizde sebze, meyve toplayıp kendi topladıkları ürünleri satın alabilirler.

Tesisimizde taş fırından çıkan karadeniz pide çeşitleri, hem yöre halkı hem de dışardan gelen misafirlerimiz tarafından çok tercih ediliyor. Ayrıca yöremize ait kıymalı hamur tarhana, siyez bulguru, banduma, simit tiridi, elma ekşisi, üryani kompostosu, bahçemizde yetiştirdiğimiz kabaklarla yaptığımız kabak tatlısı, aşure, köy sütünden yaptığımız fırın sütlaç menümüzde yer almaktadır. Kendi bahçemizde yetişen ürünlerimizi tesisimizde sunmamız hatta müşterilerimizin bu ürünleri bahçeden kendilerinin toplayarak satın alabilmesi kendilerini doğal yaşamın bir parçası gibi hissetmelerini sağlıyor ve çok etkiliyor. Köydeki komşularımızdan aldığımız köy ekmeği, yumurta, süt, tereyağı, kaymak, elma pekmezi ve bal gibi doğal ürünler müşterilerimizin bizi tercihinde çok önemli bir rol oynuyor. Aynı zamanda köylüler için önemli bir gelir oluyor.

Büyük şehrin stresinden uzaklaşmak isteyen misafirlerimizin yanı sıra, Kastamonu'da yaşayıp tesisimizi gününbirlik kullanan Kastamonulu misafirlerimize de hizmet veriyoruz. Bunun dışında yazları kamp yapmak isteyen spor kulüplerine de yoğun hizmet veriyoruz. Büyük firma yemekleri ve hafta sonu workshopları da tesisimizde yapılmakta. Kastamonu Bölgesi'nin önemli avlalara sahip olması sebebiyle hem yurt içinden hem de yurt dışından avcılar da otelimizi tercih ediyorlar. Zaman zaman motosiklet yarışçıları ve fotoğrafçıları da ağırlıyoruz. Yoga, meditasyon, nefes kampı yapmak isteyen grupları da yeni yeni ağırlamaya başladık.

Açıldığımız günden bugüne kadar edindiğimiz tecrübeler bizle-

ri yeni yatırımlara yönlendiriyor. En öncelikli olarak bizim iyi bir kış ve sağlık oteli de olabilmemiz için spa (Türk hamamı, sauna, masaj), fitness (koşu bandı bisiklet gibi aletler ve yoga pilates yapılabilecek salon) yatırımı yapmamız gerekiyor. Bir de kendimize ait butik bir mandıra kurmak istiyoruz. Bunun yanında da bu mandırada işleyeceğimiz sütlerin hangi hayvanlardan nasıl alındığını gösteren küçük bir ahır (4 inek, 4 manda, 4 keçi, 4 koyun gibi) ve gezen tavuklardan yumurta alabildiğimiz bir kümes planlıyoruz. Besleyeceğimiz hayvanlardan alacağımız süt elbette mandıra için yeterli olmayacak ve biz asıl sütü yine köylüden alacağız. Bu ufak besi ahırının asıl amacı büyük şehirden gelen misafirlerimizin yedikleri tereyağının, peynirin, yoğurdun, kaymağın nasıl üretildiğinin her aşamasını görmesi ve bu doğal yaşama karıştığını hissetmesi. Tavuk yumurtalarını isterlerse gidip folluklardan kendileri toplayacak. Hangi süt nasıl üretiliyor ve yediklerimiz en sağlıklı en doğal nasıl imal ediliyor her aşamasında bunu görmek ve bunları çocuklarına yaşatabilmek büyük şehir insanı için çok değerli olacaktır.

Önümüzdeki yıllarda sadece ülkemizde değil, tüm dünyada kırsal turizme olan ilgi artacaktır. Bence buna yönelik doğayla bütünleşen ve doğaya tehdit oluşturmayan doğru yatırımlara ciddi finansal destekler sağlanmalıdır. IPARD Programının Kırsal turizmle ilgili verdiği destek çok değerli. Fakat bu sektörde daha fazla kullanılmasının ve iyi sürdürülebilir projelerin çıkmasının gerektiğini düşünüyorum. Bu nedenle projelere hazırlanabilmek için çok ciddi bir alt yapıya sahip olunması ya da ciddi bir danışmanlık hizmeti kullanılması gerekiyor. Kırsal ekonomik faaliyetlerin çeşitlendirilebilmesi için prosedürlerin de gerçekten kırsalda yaşayan insanlar tarafından yerine getirilebilir olmasının çok önemli olduğu kanaatindeyim.

Kayabası Gölet Restoran

Kayabaşı Gölet Restoran

NURCAN BAYRAM

35 yaşında, 4 çocuk annesi bir işletme sahibiyim. İşletmemizin olduğu yer, aynı zamanda köyümüz ve yaşadığımız yer. Burada iş imkanları sınırlı. Eşim aslında öğretmen ama elektrik malzemeleri satan bir dükkân işletiyordu. O da köy yerinde fazla bir iş yapmıyordu. Bulduğumuz bölge, çokça ziyaretçisi olan bir mesire yeri. Güzel bir doğamız var. Özellikle hafta sonları bu güzelliğinden dolayı tercih ediliyor. Genelde günübirlik ziyaretçiler geliyor. Gelen ziyaretçilerin özelliğinden dolayı tesisimizi restoran ve dinlenme yeri olarak tasarladık. Tesis yapmaya karar verince, hibeleri araştırmaya başladık. Önce bankaları araştırdık, sonra danışmanlık firmalarını öğrendik. Öz sermaye için esnaf kredisi ve banka kredisi kullandık. Danışman firma bizi IPARD Programı hibeleri hakkında bilgilendirdi ve TKDK 'ya yönlendirdi. Bu süreçte, bir yandan da yöredeki tesisleri gezip fikir edindik. Bunlar benzer tesislerdi. Hamsi Köy gibi merkezlerde de araştırmalar yaptık. İlave fikirler topladık. Tüm güzel fikirleri birleştirip işletmemizde uygulamaya çalıştık. Sonuçta, ailece işlettiğimiz ama sezonda 10-12 kişiye istihdam sağladığımız işletmemize kavuştuk.

İşletmemiz ormanın içinde, göletle komşu bir konumda yer almaktadır. Bölgede bizimki gibi başka işletme yok. Doğa ile baş başa, sakin, temiz bir ortamda lezzetli yöresel yemekler isteyenlerin tercihi bizden yana oluyor. İşletmemizi ziyaret edenlerin geliş nedenleri çok farklı. Hafta sonu mangal yapanlar, yemek için gelenler, bisiklet grupları, offroad meraklıları, dağ yürüyüşü yapanlar, kır düğünü yapanlar, fotoğraf çeki mi yapanlar, düğün fotoğrafı çektirenler, bölgedeki şenliklere katılmaya gelenler. Araplar, Almanya'dan gelen Türkler, yerli turistler, bölge halkı, turizm firmalarının turları, sadece üst gelir için değil genel turist kitlesine de hizmet veriyoruz. Son dönemde, Ortadoğu'dan turistler de bölgemize çok fazla geliyor ve işletmemizden yararlanıyorlar.

İşletmemizde sadece yöresel yemekler yapılıyor. Lahana sarması, kuy-

KAYABAŞI GÖLET RESTORAN

mak, kuzu eti, otluk tavası (Sebzelerden yapılan bir yöresel yemektir. Bölgede doğal yetişen otlar ile yapılır. Pişmeye yakın tereyağı eklenir). Tereyağı, süt, yumurta ve sebzeleri köydeki bahçede yetiştiriyoruz. Bizde olmayanları da yöremizdeki üreticilerden alıyoruz. Kendi yöremizin üreticisi için de müşteri oluyoruz bu şekilde. Kendi bahçemizde sebze, patates, mısır yetiştiriyoruz. 4-5 ineğimiz var. Tereyağ, süt, yoğurt, ayran üretiyoruz. Bunları hem işletmede mutfağımızda kullanıyoruz hem de satıyoruz. Ayrı bir satış birimimiz yok. Sadece dolapta ve dışarıdaki küçük satış yerimizde bulunuyor. İsteyenler satın alıyor.

Şehrin gürültüsünden, nemli havadan, kalabalıktan kaçan soluğu yaylada alıyor. Sakinlik ve güzel bir doğa isteyenler de bize misafir oluyorlar.

Bulduğumuz yer orman alanı olduğundan tesislerin kurulması ve genişletilmesi çok zor. Aslında konaklama tesisi de ilave etmek istiyoruz ama ruhsatımız buna engel oluyor. Eğer altyapı sorunları çözümlerse, bölgemiz önemli potansiyele sahip olduğundan, yılın büyük bölümünde farklı aktiviteler için gelenler olacaktır. Biraz tanıtım, biraz destek ve yatırımcıların cesaretlenmesini sağlayacak tedbirler ile pek çok tesis oluşacaktır. İzin sorunu da çözümlerse, IPARD Programı hibeleri sayesinde bölgemize kırsal turizm sektöründe daha fazla yatırım olacağını düşünüyorum.

Gököz Natural Park

1970 yılında yatırımın gerçekleştiği Bursa'nın Keles ilçesine bağlı Gököz Köyünde doğdum. Bilgisayar Mühendisiyim. 20 yıllık meslek hayatım boyunca yüzlerce projenin içinde yer aldım, onlarca projenin de yöneticiliğini yaptım. Belirli bir ekonomik güce ve iş tecrübesine ulaşmış biri olarak, artık çocukluk hayalim olan ve üniversite yıllarında projelendirmediğim kırsal turizm projesini hayata geçirmenin zamanı gelmişti. Projemi nasıl gerçekleştirebileceğimi araştırırken IPARD ile tanıştım. Önce kurumsal internet sitesinden ön inceleme ve araştırmalarımı yaptıktan sonra, TKDK Bursa İl Koordinatörlüğüne gidip yüz yüze sıcak ve yapıcı görüşmeler yaptım. Bu bölgeye kırsal turizm yatırımı yapmaya karar vermemin en önemli nedenlerinden birkaçı; doğduğum topraklara katma değeri olan bir yatırım kazandırarak yöre insanımızın sosyo-ekonomik ve kültürel yönden gelişimini sağlamak; Gököz Göleti'nin Uludağ ile birlikte oluşturduğu muhteşem doğal güzelliğini tüm dünyaya tanıtarak Bursa ve ülke turizmine katkı sağlamaktır.

İşletmemiz Uludağ'ın güney yamacında, 1120 metre rakımdaki Mareşah Yaylasında, Gököz Göleti kıyısında bulunmaktadır. Burası Bursa'nın Keles ilçesine bağlı bir Yörük-Türkmen köyü olan Gököz Mahallesi sınırlarının içindedir. Burası National Geographic Traveller dergisinin 2013 yılı Ocak ayı sayısında "Türkiye'nin en romantik 10 kış rotası" listesinde yer almıştır. Bursa Valiliği tarafından yayınlanan "Bursa'nın doğal yürüyüşü ve bisiklet parkuru rotaları"ndan bir kaç da bu bölgededir. 2016 yılında açılan tesisimiz, yaklaşık 4.500 metrekare alan üzerine kurulmuş 10 lüks ahşap ev (bungalov), 250 kişiye hizmet verebilen biri otantik diğeri klasik salon restoran ve kafeterya ve hobi bahçelerinden oluşmaktadır. 12 farklı aktiviteye olanak sağlamaktadır. İşletmemiz "hizmette süreklilik esastır" ilkesiyle tüm yıl boyunca yerli ve yabancı misafirlerimize kesintisiz hizmet vermektedir. Başlıca misafirleri yurt içinden Bursa ve İstanbul başta olmak üzere birçok ilimizden ve yurtdışında Ortadoğu, Kuzey Afrika,

GÖKÖZ NATURAL PARK

Avrupa ve uzak doğu ülkeleri olmak üzere birçok doğaseverlerden oluşmaktadır. Gököz Natural Park Projesi, Bursa'da turizmin 365 gün ve hatta kırsalda da yapılabileceğini ispatlamıştır. İşletmemiz 2018 yılında EVOS ANGELS dergisi tarafından "Yılın En İyi Doğa Oteli" olarak seçilmiştir. İşletmemize gelen yerli ve yabancı turistlerin her geçen gün sayısının artması ile gerek yurtiçinde gerekse yurtdışında tanınırlığımız da artmış, bu da birçok müzik klipi, reklam ve sinema filmine ev sahipliği yapmamızı sağlamıştır.

Önceden de söylediğim gibi işletmemiz lüks ahşap evlerde konaklama, yöresel lezzetlerin tadılabileceği restoran kafeterya, 12 farklı doğa aktivitesi ve hobi bahçesi hizmetlerinin hepsini bir arada yapılabildiği bildiğim kadarıyla Türkiye'deki ilk ve tek tesis. Hatta bu özelliği ile turizm alanında inovatif bir proje olarak değerlendirilmektedir. Başlıca aktivitelerimiz olarak ATV safari, at biniciliği, paintball, dağ bisikleti, sandal, olta balıkçılığı, okçuluk, trap atıcılığı ve işaretli parkurlarda doğa yürüyüşü sayılabilir. Ayrıca 19.000 metrekarelik bir alanda hobi bahçesi hizmeti de vermekteyiz. Şehirlerde yaşayan doğa meraklısı misafirlerimize doğal ortam içinde, temiz, kaliteli, güvenli, konforlu ve sıra dışı bir hizmet sunuyoruz.

İşletmemizi genişletmeyi, IPARD kapsamında yeni yatırım yapmayı ve özellikle yeni faaliyetler eklemeyi de düşünüyorum. İstiyorum ki, misafirlerimiz tesisimize her geldiklerinde onlar için hazırlanmış yeni bir şeyler görsünler ve deneyimleyebilsinler. Aslında yöremiz için yapmak istediklerimi dört ana proje ve hedefle özetleyebilirim. Kırsal turizm işletmesi kurmak bu hedeflerden birincisiydi ve bunu Gököz Natural Park Kırsal Turizm tesisine gerçekleştirdim. İkinci hedefim ise yine aynı bölgede taş-ahşap ağırlıklı, yöreye uygun mimarisi olan evlerde konaklama

hizmetinin verildiği ve toplantı, çalıştay, eğitim, seminer gibi faaliyetlerin yapılacağı salonlara sahip, yüzme havuzu, SPA ve Türk hamamı gibi hizmetlerin sunulduğu bir tesis yapmak. Üçüncü hedefim ise, konuklarımızın faaliyetlerinde bizzat içinde yer alacağı tarımsal ve hayvancılık üretim faaliyetinin olduğu bir uygulama çiftliği kurmak. Dördüncü hedef ise, köyde bulunan eski evlerin, otantik ve mimari yapısını koruyarak şehir insanının beklenti ve ihtiyaçlarını karşılayacak küçük çaplı restorasyonla kırsal turizm sektöründe hizmete açmak. Ayrıca işletmemdeki faaliyetleri genişleterek zanaatkarların hünelerini sergileyebilecekleri ortamı sağlayarak küçük atölye çalışmaları yapmak ve bu ürünlerin satılabileceği reyonlar oluşturmayı düşünüyorum. İşletmemizin bulunduğu Gököz Köyü aynı zamanda ünlü sanatçımız Cumhuriyetimizin Divası Müzeyyen Senar'ın doğup büyüdüğü köydür. Burada Müzeyyen Senar anısına sanat ve kültür evi kurmayı çok istiyorum. IPARD çerçevesinde hazırlamayı düşündüğüm böyle bir projeye destek olunması durumunda, bir başka hayalimi daha gerçekleştirmiş olacağım. Tüm bunları gerçekleştirmemde IPARD'ın yine büyük bir motivasyon sağlayacağına inanıyorum.

Kendisi için, memleketi için ve ülkesi için katma değerli bir iş yapmak isteyen ve bunun için gerçekleştirilmeyi bekleyen hayalleri olan herkesin IPARD Programını incelemesini tavsiye ediyorum. Hayallerinizi ötelemeyin, cesur ve girişimci olun. Evet, belki çok kolay değil, ama unutmayın "Emeksiz yemek olmaz" demiş atalarımız. Fikir, proje, cesaret, girişimcilik sizden, destek IPARD'tan.

Roc of Kapadokya

Nevşehir, Göreme'liyim. Otelimiz, Göreme kasabasının merkezinde bahçeli, teraslı bir aile işletmesidir. Yaklaşık 100 seneyi aşkın bir tarihi olan tesisimiz aslında dedelerimden kalan, içinde ahır, samanlığı, ambarı olan bizim eski evimizdi. Yaşantımızı burada sürdürdük. Kısacası nesilden nesile gelen bir yer, şu an bana ekmek kapısı oldu.

Daha önce temizlik görevlisi olarak bir otelde çalışırken bir otel projesi aklıma geldi, babamdan miras kalan bu eski evi nasıl otel yapabilirim, nereden başlayabilirim diye hayal ettim. Araştırmaya başladım. İnternete "hibeler programı" diye arattığımda direkt TKDK internet sitesini buldum. Nevşehir TKDK İl Koordinatörlüğünü bulup kuruma gidip bilgi aldım. Çevremdekilere de sorup araştırdım. Çoğunlukla "Nasıl yapacaksın, inşaat sektörü çok zor bir sektör" diye cevaplar aldım. Kurumun personelleri bana başvurularında destek oldular. Bu sefer de destek olarak yapacağımı söylediğimde "bu devirde kimse kimseye o parayı vermez seni kandırıyorlar, biz hiç duymadık orası neresiymiş" dediler.

İşletmemizi kurarken çevremde hiç örneği yoktu. O zamanlar internet kullanmayı da çok iyi bilmiyordum. Çevremde butik otel vardı fakat benim gibi destek olarak işletme açan yoktu, o yüzden kimseden fikir alamadım. İş planı hazırlama kursuna gittim oradan bir şeyler öğrenebilir miyim diye, kısıtlı imkanlarla bu işi öğrenmeye çalıştım. Etrafımdaki işletmelere sorarak bilgi edinmek de hayli zor oldu.

Süreç içerisinde, finans kaynağına ulaşmakta da bazı zorluklar yaşadım. Asgari ücretle çalıştığım için bankalardan kredi almakta zor-

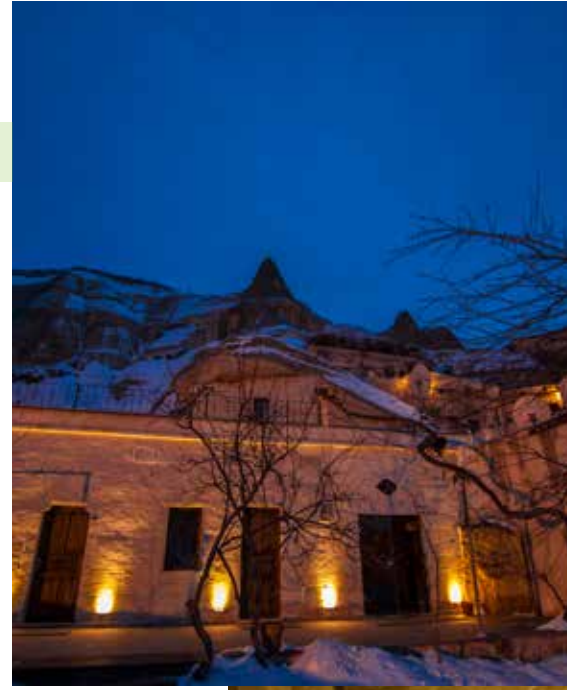

ROC OF KAPADOKYA

luk çektim. Ama hiçbir zaman pes etmedim. Eşimin eski bir evi vardı, onu ipotek ettirerek ilk kredimi çekebildim. Ayrıca bölgemizde danışman yoktu, hatta danışman olduğunu ilk kez TKDK'da duymuştum. Staj gören bir kız yardım etti; projelerimi, iş planımı yaptı. Ama bütün evraklarımı ben topladım hiç yılmadan usanmadan. İşim çok rast gitti ve gerek proje aşamasında gerek yapım uygulama aşamasında kolayca geçti.

IPARD Programı hibelerinden makine-ekipmanlarından inşaat harcamalarına, mobilyalarından mutfakta kullandığımız birçok araç gerece kadar pek çok konuda yararlandım. TKDK destekleri ile kurduğum işletmem 9 odalı, 17 yatak kapasitelidir. Odaların 3'ü kaya, 2'si kemer ve 4'ü de hezen oda şeklinde olup ayrıca kahvaltı salonumuz da mevcuttur. Otelimizde sezonda 5-6 kişi ama şu an 4 kişi çalışıyoruz. Asgari ücretle bir otelde çalışırken araştırıp bulduğum bu fırsat hayatımı değiştirdi. Kısacası her şey hayallerle başladı.

Tesisimizde misafirlerimizle birebir ilgileniyoruz. Gezi planlarına kadar hazırlayıp sunuyoruz. Misafirlerimiz Balon turu, ATV motorları, yürüyüş, gastronomi tecrübeleri, at turları, kırmızı/yeşil bölge turlarına katılırlar. Bizden yardım istedikleri her aktiviteye yönlendirip bu bölgeyi iyi gezmesi için elimizden geleni yapıyoruz. Çünkü misafirlerimiz buradan memnun ayrılırsa hem referansımız çok iyi oluyor, hem tanıdıklarını işletmemize yönlendiriyorlar hem de tekrar tercih ediyorlar. Bu işletmeyi aldığımda, bunun yanında küçük de bir tarla aldım. Orada ekip kendi sebze/

meyvemizi yetiştiriyoruz. İşletmemizin içerisinde de bahçemiz var. Misafirlerimiz (özellikle yabancı turistler) istediği zaman üzümlerimizden, meyve ağaçlarımızdan dalında koparıp yemekten çok mutlu oluyorlar. Kendilerini evlerinde gibi hissettiklerini söylüyorlar. O doğallığı yaşamaları bizleri tekrar tercih etmelerine sebep oluyor. Onların mutluluğunu görmek bizim için çok güzel bir olay.

Ülkemizin çok güzel yerleri var, 'butik' otellerin çoğalması kırsal turizmin kalkınması için çok önemli. Küçük kırsal butik otelleri sürdürebilir, karlı bir yatırım olarak görüyorum. Ayrıca, TKDK'da çalışan personel ümit vaat edici, yatırım yapmak isteyenlerin hevesini kırmayacak şekilde yönlendirici olmaları çok iyi oldu. Örneğin ben ilkokul mezunuyum, hiç bilmediğim bir sektör hakkında yatırım yapmak istedim. Beni cesaretlendirdiler ve umut verdiler, eğer ki aksi bir tavır görseydim belki de bu işe kalkışmazdım. -

Çur Çur Şelalesi Restoran

Çır Çır Şelalesi Restoran

ÖMER DURMUŞ

Biz hem balık üretimi yapıyor hem de restoran işletiyorduk. Uzun zamandır 22 yıl önce hayata geçirdiğimiz bu işletmemizi yenilemeyi düşünüyorduk. TKDK İl Koordinatörlüğüyle zaten sürekli diyalog halindeydik. Çevremizde de IPARD Programı hibelerinden yararlanan çok kişi vardı onlarla da görüştük. TKDK'nın hem şehir merkezinde hem de ilçelerde yaptığı tanıtım toplantılarının çok faydası oldu. Toplantıları sürekli takip ederek, hem balıkçılık sektörü hem de kırsal turizmle alakalı anlatılan her şeyi en ince ayrıntısına kadar araştırdık. Uzun süren araştırmalarımız sonucunda hibe almaya karar verdik ve en nihayetinde hibe başvurusunu gerçekleştirdik. Doğal bir şelale üzerine restoran inşa ettik. Haliyle buranın çok daha modern bir şekilde hizmet vermesi gerekiyordu. Bunun için TKDK İl Koordinatörlüğüne yaptığımız başvuruyla tüm ekipmanımızı yenileyerek modern bir tesis olarak yerel ve ulusal misafirlerimize hizmet vermeye başladık.

İşletmemiz restoran, kafeterya, çocuk oyun alanları gibi çok geniş bir kompleks. Tabii işletmemiz, dünyanın en genç şelalesi üzerinde kurulu olması sebebiyle, yaz aylarında doğal bir klima görevi üstleniyor. Yine işletmemizde balık üretim havuzlarımız var. Gelen insanlar burada canlı balık görme imkanına sahip oluyor. İşletmemiz 20 dönümlük geniş bir alan üzerine kurulu olduğu için yürüyüş parkurlarına da yer verdik. İsteyen her yeri gezebiliyor. Yaz aylarında gelen misafirlerimize Elazığ'a özgü hediye satışı yaptığımız stantlarımız da bulunmaktadır. Elimizden geldiği kadar misafirlerimizin burada rahatça vakit geçirmelerini sağlamak amacıyla gerekli tüm şartları oluşturmaya gayret ediyoruz.

Tercih edilmemizin sebeplerinden biri de ürün çeşitliliğimizdir. Elâzığımız zengin bir mutfak kültürüne sahiptir. Çok sayıda yemek çeşidini bünyesinde barındıran Elazığ mutfağına alabalığı da eklemiş olduk. Daha önce Elazığ'da alabalık konuşulmuyordu. Bizim bu yoğun mücadelemiz sayesinde Elazığ balık şehri, Keban da balık ilçesi olarak anılmaya başladı. Birçok yerde artık Elazığ denince akla Çırçır Şelalesi, sonra da alabalık geliyor. Bu da işletmemiz ve bizler açısından da mutluluk vericidir. Misafirlerimize alabalıkla beraber 23 çeşit balık yemeğini sunuyoruz.

Tesisimiz Keban Barajına 1 km mesafede olduğu için buraya gelen insanlar baraja yürüyerek barajı görme imkânına sahip oluyor. Bunun yanında tarihi Yusuf Ziya Paşa Camii, ilçemize 8 km uzaklıktaki Denizli Kervansarayı gibi kültürel miraslarımızı da ziyaret edebiliyorlar.

IPARD Programı hibeleri sayesinde burayı modern bir işletme haline getirdik. Yaz sezonunda 55-60 kişiye istihdam sağlayan bir tesise sahip olduk. Aldığımız hibeler sayesinde, büyükşehirlerdeki işletmelerle kıyaslanır hale geldik. Önümüzdeki dönemde yeni yatırımları elbette düşünüyoruz. Keban ilçemize gelen misafirlerimizin konaklama sorununu çözebilmek için bir kırsal turizm oteli yapmayı planlıyoruz. Yine orada yapay bir şelale yaparak gelen misafirlerimize görsel bir şölen sunmak istiyoruz.

İskalita Otel

İskalita Otel

AYŞE KAYA DURMUŞOĞLU

1988 Trabzon doğumluyum. İktisat Fakültesi mezunuyum. 10 yıl zihinsel engelliler okulunda idari işler sorumlusu olarak çalıştım. Şimdi kendi aile işletmemizin başındayım. Burası 23 yıldır ailemiz tarafından pansiyon olarak işletiliyordu. İşletmeyi babam ek iş olarak kurmuştu. Ama asıl annem işletmenin tanınma sebebiydi. Sadece onun yemekleri ve işletmemizin sıcak aile ortamından dolayı gelen 23 yıllık misafirlerimiz vardı. Ancak işletmemiz iyice eskimişti ve yenilenmesi gerekiyordu. Ama imkânlarımız elvermiyordu. Araştırmaya başladım. Önce internette araştırdım. Farklı kaynaklar buldum. IPARD hibeleri en uygun seçenek olarak görüldü. TKDK'ya gidip görüştüm. Şartları öğrenip başvurdum.

Tüm hikâyeye benim hayalim ile başladı. Bu nedenle pek çok şeyi ben tasarladım. Çevremizde örnek alacağımız kalitede bir işletme de yoktu. Sadece tek bir işletmeyi internette görüp inceledim. Nostaljik, doğal ürünler temalı bir işletme oluşturmak istedim. Ayrıca, aile ortamımızı ve yöresel yemeklerdeki başarılarımızı burada da devam ettirecek bir konsept düşündüm. Böylece Altındere Vadisi'nde, dört tarafı ormanlar ile çevrilmiş, tamamı doğal ahşaptan yapılmış bir işletmeyi turizme kazandırmış oldum. Şu anda hayalimin gerçekleşmiş halini görüyorsunuz.

Misafir profilimiz aile veya genç ama elit bir gruptur. Daha seçici bir misafir grubumuz vardır. Daha önce de söylediğim gibi aile sıcaklığı isteyen 23 yıllık müşterilerimiz var. Tur firmaları ile de çalışıyoruz. İnternette de bizi buluyorlar. Yine de en büyük grup bizi eskiden beri tanıyan ve bilen misafirlerimizdir. Turistler buraya daha çok Sümela Manastırı nedeniyle gelirler. Bu arada Manastır'a iniş ve çıkış için yürüyüş amaçlı gelenler de var. Civardaki diğer tarihi yerler

ve doğal güzellikleri ile birlikte Trabzon'un Maçka ilçesi bir kırsal turizm cennetidir. Buraya gelenlerin bizi tercih etmesindeki başlıca neden, sağladığımız sıcak ortam, yemekler ve Sümela'ya en yakın konaklama noktası olmamızdır. Bizde müşteri değil misafir vardır. Buraya gelenler aile ortamında misafir edilir. Misafirlerimize hiçbir fabrikasyon ürünü servis etmeyiz. Lokanta yemeği değil ev yemeği yerler. Annenizden ister gibi sabah yemeği söylersiniz, akşama sofranızda görürsünüz. Her zaman çay bedava olmuştur. Yalnızca sıcak sohbetler de.

Bilindiği üzere Karadeniz'in yöresel yemekleri çok meşhurdur. Kuymak, lahana sarması, alabalık, et ve tavuk menü, turşu kavurması, şeker fasulyesi gibi pek çok yöresel yemeklerimiz bulunmaktadır. Karadeniz'in simgesi hamsiye burada sıra bile gelmiyor. Yemekleri annem yapıyor. Misafirler sabah bildiriyor. Akşam yemeği isteğe göre oluşturuluyor. İşletmemiz uzun zamandır burada olduğundan yemeklerimiz tanınıyor. Sırf annemin yemekleri için gelen misafirlerimiz var. Yemeklerin kalitesi ve ürünlerin bölgesel olması müşteriler tarafından biliniyor ve tercih sebebi oluyor. Yeşillikler, karalahana ve fasulye kendi bahçemizden geliyor. Alabalık, tereyağı ve bal yörenin işletmelerinden alınıyor. Bizde marketten alınan ürün olmaz. Tüm ürünler bölgemizden sağlanır.

Beni ve ailemi hayalimizle buluşturduğu için TKDK'ya, özverili çalışmaları ve rehberlikleri için de emeği geçen herkese çok teşekkür ediyorum.

Laz Köyü Pansiyon

Laz Koyu Pansiyon

GÜLTEN CİNER

1973 yılında Trabzon'da meydana gelen heyelan sonucunda, 61 hane, 300'den fazla kişi devlet tarafından Gökçeada'da inşa edilen ve "Şahinkaya" adı verilen köye yerleştirildik. Farklı coğrafyadan geldiğimiz için önceleri biraz zorlandık, ekim yapılan bitki türleri ve doğasıyla apayrı bir yerdin burası bizim için; zamanla geri dönenler oldu, büyükşehirlere gidenler oldu. Zor da olsa biz burada kalmayı tercih ettik. Arıcılık, koyunculuk, tarımsal üretim gibi çiftçilik faaliyetlerimizle ve aynı zamanda artık turizmle uğraşyoruz.

Pansiyon yapmaya karar verdiğimizde, Gökçeada'daki firmalarla görüşürken, TKDK desteklerinden haberdar olduk. IPARD hibe desteği almak amacıyla yaptığımız başvurumuz onaylandı. İşletmenizi kurarken bazı zorluklar ve gecikmeler yaşadık. Anakaradan ayrı olmak tesisin yapımında bir takım dezavantajlar yarattı. Örneğin malzemelerin geç gelmesi, normal fiyattan pahalıya satılması, işçi bulma sorunu vb. problemler kırsal alanda işletme kuranlar için başlıca sorunlardan sayılabilir. Ada koşullarına ek olarak, ülkemizdeki proje kültürünün ve danışman eksikliğinin sıkıntılarını yaşadık. Nihayet, 2016 yılında IPARD Programı hibeleri sayesinde, inşaat harcamaları ve pansiyon için gerekli olan yatak, dolap, klima, TV gibi makine ve ekipman harcamaları için gereken finansmanı temin ederek, 12 odalı konaklama tesisimize kavuştuk.

İşletmemiz, Gökçeada'nın en güzel koylarından Laz Koyu'na yaklaşık 500 metre mesafededir. En temel turizm etkinliklerinden olan deniz turizmi için de, adadaki yüzmeye müsait en güzel koylardan olan Laz Koyu'na sınır olmamız, işletmemizi daha cazip hale getiriyor. Bölgedeki eski Rum ve Türk köyleri yürüyüşe çıkmak isteyen insanlar için çok eğlenceli tarihi bir görsel şölen sunuyor. Şehir merkezine 20 km mesafedeki işletmemizde kalan misafirlerimiz, Gökçeada'daki tarihi mekânları gün içinde rahatlıkla gezip dönebiliyor. Te-

sisimizin oldukça geniş olan bahçesinde ailece gelen misafirlerimizin çocukları için oldukça geniş bir oyun alanı mevcut. Büyükler dinlenirken çocukları güvenli bir şekilde zaman geçirebiliyor. Yine işletmemiz eşsiz doğa manzarası ve sakinliği ile rahat bir çalışma ortamı sağlıyor. Kitap yazmak için yer arayan yazarlarımıza bile ev sahipliği yapıyor. 12 odalı bir tesis olduğumuzdan, bazen grup olarak pansiyonumuzu (örneğin yoga yapmak için) tutmak isteyenler de oluyor. Bunlara ek olarak Gökçeada, dalış severler ve zıpkınla balık avlayanlar ve sörf yapmak isteyenler için de çok müsait ve zengin bir yer olduğundan dolayı bu sporları yapanlar tarafından da tercih ediliyor.

Biz aynı zamanda çiftçilik de yapıyoruz. Ayrıca mutfağımızda sunduğumuz yöresel yemekler ve kendi yetiştirdiğimiz ürünlerle hazırladığımız kahvaltı sofraları çok rağbet görmektedir. Tesisimizde de elde ettiğimiz bu ürünleri kullanıyoruz. Çoğunluğu kendi üretimimiz olan, organik ürünlerle zenginleştirdiğimiz doğal kahvaltımızı, örneğin, arılarımızın ürettiği bal ve yetiştirdiğimiz salatalık, biber, domatesleri kahvaltılarda misafirlerimize ikram ediyoruz. Aynı zamanda Gökçeada'nın zeytinini, zeytinyağını, küçükbaş hayvancılıkla elde edilen organik ürünlerini misafirlerimiz yeme imkânı buluyor. Adanın doğal ortamında yetişen kuzu ve oğlakların etiyle tandırda pişirdiğimiz dolma ve yahni tadına doyum olmayan ve en çok tercih edilen yemeklerimiz. Bu zengin ve organik ürünleri yiyen misafirlerimizin hemen hemen hepsi çok memnun kalarak tekrar gelmek istediğini belirtiyor.

IPARD programı destekleri sayesinde, Gökçeada'nın en güzel koylarından Laz Koyu'na yakın mesafedeki arazi-mize pansiyon yaparak hem kazanç elde etme hem de gelen insanlara konaklayabilecekleri bir yer sunma imkânımız oldu.

Sarımış Otel

Yaşadığımız bölgenin doğa harikası görülmeye değer yerlerinin olması, bizi Kırsal Turizm sektöründe yatırım yapmaya motive etti. Kırsal turizme karşı içimizde bir sevdâ olduğu için 2001 yılında İlica Şelalesi köy yerleşkesinde 'Şelale Gözleme' isimli iş yerini açtık. Daha sonra 2008 yılında 'Sarimeşe Otel' adı altında otel işletmeciliğine başladık. Zaman içerisinde otelimizi geliştirmeyi düşündük. TKDK'nın tanıtım toplantılarında kırsal turizm sektörüne destek verdiklerini öğrendik ve projemizi sunduk. 2018 yılında IPARD hibeleri sayesinde işletmemizi restore ettik ve hizmete açtık. Bu proje ile aile işletmesi şeklinde yürüttüğümüz otelimizi yenileyerek, daha modern ve daha yeni bir tesis haline getirdik. Şu anda Kastamonu'nun Pınarbaşı ilçesinde, 13 odadan oluşan ve yaklaşık 40 yatak kapasitesinde bir otele sahibiz.

Bölgemiz, doğal, tarihsel, kültürel değerleri ve birikimleri açısından tartışılmaz bir potansiyele sahip. Küre Dağları Milli Parkı ve doğal güzellikler içinde en çok ziyaret edilen Valla Kanyonu, Horma Kanyonu, Çatak Kanyonu, İlgarini Mağarası, Mantar Mağarası, İlica Şelalesi ve oksijen deposu yaylalarımız ile bir cazibe merkezinin ortasındayız. 3 km'lik yürüyüş parkuru, yaban hayatı izleme ve doğa gözlemciliği, fotoğraf çekimi, kaya tırmanışı, dağ yürüyüşü, kampçılık, kanyon sporları, balıkçılık gibi birçok aktivite de bölgemizde yapılabilmektedir. Ayrıca, kültürel mirasın zengin olduğu ilimizde, özellikle tarihi konaklar ve yöresel yaşam kültürünü sunan birçok yer bulunmaktadır. Bunların hepsi ve ziyaret edilecek turistik mekânlar işletmemize çok yakın mesafede olduğu için, çevremizdeki tarihi,

kültürel ve doğal güzellikleri görerek dinlenmek isteyen misafirlerimiz bizi tercih ediyorlar. Ayrıca tur şirketleri aracılığıyla, özellikle ilkbahar, yaz ve sonbaharda kalabalık gruplar halinde gelen yerli ve yabancı misafirlerimiz de oluyor.

Aile işletmesi olarak açmış olduğumuz butik otelde, yöresel köy kahvaltısı ve yöresel menüden oluşan yemeklerimizle gelen misafirlerimizi ağırlıyor, kendi ürettiğimiz el emeği ürünler olan yöresel yemeklerimizi konuklarımıza sunuyoruz. Onlara yalnızca bölgemizde yetişen ve doğadan topladığımız meyvelerden yaptığımız içecekleri ikram ediyoruz.

Ülkemizde ve bölgemizde son yıllarda şehirden kırsala tersine bir göç olduğunu görmekteyim. Köy pansiyonculuğu da gelen talepler üzerine hızla artıyor. Burada çok sayıda konak da bulunmakta ve kırsal turizme hizmet vermek için eski konakların restore edildiğini görüyoruz. Bölgede doğal koruma alanlarının fazla olması ve endüstriyel yatırımın sınırlı oluşu nedeniyle, burada yaşayan insanlar için kırsal turizm önemli bir gelir kaynağı olacaktır. Bu nedenle, IPARD Programı kapsamında gerçekleştirilecek kırsal turizm projeleri ile istihdama da katkı sunulacağını düşünüyorum. Ancak, IPARD Programı kapsamında yatırım yapacak olan girişimcilerin, daha önce TKDK'dan destek almış kişilerle görüşmeleri de faydalı olacaktır. Kurum çalışanları ile devamlı iletişim halinde olmaları ileride karşılaşılabilecekleri muhtemel sorunları önlemiş olacaktır. İşletmemize değer katan IPARD destekleri sayesinde, yöremizin tanıtımına ve kırsal turizme katkıda bulunduğum için çok mutluyum.

Hilal Doğa Oteli

Hilal Doğa Oteli

HİLAL KOÇ

1993 İstanbul doğumluyum ama aslen Trabzon'lu-yum. Termal otel işleten bir kardeşim var. Babamın geçmiş yıllarda Çanakkale'de termal otelcilik sektörüne girmesiyle, benim de sektöre olan ilgim arttı. Bu ilginin sonucu TKDK'nın kırsal alanlardaki yatırımlara verdiği destekleri öğrendik. Bu işi yalnız yapmaktansa IPARD desteğiyle yapmanın daha faydalı olacağını düşündüm. Böylelikle, genç bir kadın girişimci olarak babamın teşvikleri ve TKDK'nın desteği ile profesyonel iş hayatına ilk adımımı attım.

İşletmeyi kurarken, Karadeniz ve yurtdışında buna benzer örnekleri karşılaştık. Özellikle mimari proje üzerinde çalışırken bunları harmanlayarak ortaya farklı bir iş çıkması için uğraştık. Projemizi hazırlarken profesyonel danışmanlık hizmeti de aldık.

İlk etapta tanınmak adına reklamlarımız ve kampanyalarımız oldu. Kırsal alan olması dışında şehre uzak olması, Kaz Dağları'nda bulunmamız, insanların yol açısından ürkütse de tanındıktan sonra buraya gelen bir sürekli müşteri profili oluşturduk. Bungalov tesislerimiz genelde ailelere daha çok hitap ediyor. Gelen misafirlerimizin çoğunluğu İstanbul'un stres ve kalabalığından kaçarak buraya geldiklerini söylüyorlar. Ne mutlu bize ki, bu projeye bir çok insana sakin ve huzurlu bir tatil imkanı sunuyoruz.

Bayramiç Külcüler Köyü'ndeki otelimiz, ülkemiz açısından büyük öneme sahip ve Alp'lerden sonra en bol oksijen kaynağı olan Kaz Dağları'nda yer almaktadır. Otel, çam ormanları ile çevrili 15.000 metrekare alan üzerine kurulmuş, 25 adet ahşap ev, restoran, kafe, 2 Türk hamamı, 4 aile havuzu, 4 spa ve yürüyüş

alanlarından oluşmaktadır. 10 kişilik ekibimizle misafirlerimize hizmet veriyoruz. İşletmede, PH değeri 9.03 olan termal su mevcuttur. Alkali özellikli bu su, birçok rahatsızlığa iyi gelmektedir. Bunun yanında doğa yürüyüşü yapmak isteyenler için de otelimizin lokasyonu tam aranan kriterlerde olup, Kaz Dağları'nın eşsiz manzarası ve temiz havası eşliğinde misafirlerimize yürüyüş imkanı sunmaktadır. Ayrıca toplantı, seminer gibi etkinlikler için de uygun koşullara sahibiz. Orman içinde sessiz huzurlu bir ortam yaratmaya çalıştık. Biz tesisimize gelen misafirlerimize Kaz Dağları'nın bize sağladığı zengin imkânlarla eşsiz bir deneyim yaşatmak istiyoruz.

Restoranımızda Ege kültürüne ait ve genel olarak Türkiye coğrafyasında tattığımız ev yemeklerinden oluşan bir menümüz bulunmaktadır. Mutfağımızda bu yörede yetişen organik ürünleri kullanmamız, gelen misafirlerimizin eve dönüş zamanı gelmeden önce çevre köylerden meyve, sebze almasında büyük rol oynuyor. Otel çevresine köylüler yeni stantlar kurup buradan misafirlerimize satışlarını yapıyorlar.

Kırsal turizm sektöründe IPARD Programı hibelerinin ülkemiz için bir fırsat olduğunu düşünüyorum. IPARD sayesinde kırsal turizmde yatırımların artmasının insanların alternatif turizm imkanı sunan böyle yerlere ulaşılabilirliğini arttıracaklarını düşünüyorum. Maliyetimiz, proje maliyetinin biraz daha üstünde oldu ancak inşaat alanında, otel konaklama, restoran-mutfak gereçleri gibi birçok ekipman için hibeden faydalandık.

T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı
Tarım Reformu Genel Müdürlüğü
Avrupa Birliği Yapısal Uyum Yönetim Otoritesi Daire Başkanlığı
Adres : Üniversiteler Mah. Dumlupınar Bulvarı, No: 161, 06800,
Çankaya/ANKARA
Telefon : 0312 287 33 60 (PBX)